

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Ministro Pirmininko tarnybai

2010-09-09 Nr. 3/N-Z-339/7-1293

✓ Kopija
Lietuvos Respublikos Seimo narei Agnei
Zuokienei

I 2010-08-05 Nr. 61-4555

DĖL MINISTRO PIRMININKO PAVEDIMO, ĮFORMINTO MINISTRO PIRMININKO KANCLERIO PIRMOJO PAVADUOTOJO 2010 M. RUGPJŪČIO 5 D. REZOLIUCIJA NR. 61-4555, VYKDYMO

Kaip jau buvome informavę 2010-08-19 raštu Nr. 3IN-Z-339/7-1189, jog vykdant Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Ministro Pirmininko kanclerio pirmojo pavaduotojo 2010 m. rugpjūčio 5 d. rezoliucija Nr. 61-4555, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr. 3D-754 „Dėl Tarpžinybinės mėsos gaminių kokybės ir saugos reglamentavimo tobulinimo darbo grupės sudarymo“ buvo sudaryta Tarpžinybinė mėsos gaminių kokybės ir saugos reglamentavimo tobulinimo darbo grupė Seimo narės A. Zuokienės 2010-07-30 rašte Nr. 205 „Dėl nacionalinių kokybės ir saugos reikalavimų aukščiausios rūšies mėsos gaminiams tobulinimo“ išdėstytiems klausimams visapusiškai išnagrinėti ir spręsti.

Š. m. rugpjūčio 26 d. įvyko antrasis šios darbo grupės posėdis, kurio metu darbo grupės nariai išsakė konkrečias bei argumentuotas nuomones dėl maisto priedų ir jų naudojimo normų apribojimų gaminant aukščiausios rūšies mėsos gaminius.

Maisto priedai yra reglamentuoti ES reglamentais, kurie yra privalomi visoms šalims narėms, todėl norint įvesti nacionaliniais teisės aktais jų naudojimui apribojimus ar draudimus, reikalingas mokslinis pagrindimas, įrodantis, jog ES lygmeniu (Europos maisto saugos tarnybos) nustatytos maisto priedų normos yra netinkamos ir kelia riziką žmonių sveikatai. Įvairūs nacionaliniai draudimai būtų neprivalomi pagal ES teisės aktus kitų ES šalių pagamintai produkcijai. Sugriežtinus reikalavimus nacionaliniu lygiu, Lietuvos gamintojų produkcija dar

pabrangtų ir vartotojai rinktųsi pigesnę įvežtinę produkciją, žlugdydami tiek Lietuvos gyvulių augintojų, tiek perdirbėjų verslą.

Ministerija, siekdama aiškiai apibrėžti mėsos gaminių kokybę klasifikuojant juos į rūšis pagal mėsos (pilnaverčių mėsos baltymų) kiekį bei sudaryti galimybes vartotojams pasirinkti mėsos gaminius pagal jų poreikius ir ekonominius aspektus, 2003-12-29 žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-360 patvirtino, jog visi vidaus rinkai tiekiami mėsos gaminiai privalo atitikti standarte LST 1919:2003 „Mėsos gaminiai“ pateiktus kokybinius rodiklius. Posėdžio metu buvo prieita prie bendros nuomonės, jog šis dokumentas naudingas tiek gamintojams, tiek vartotojams, nes suteikia aiškumo mėsos gaminių įvairovėje bei padeda apsaugoti vartotojus nuo klaidinimo, tačiau jis nereglamentuoja maisto saugos ir maisto priedų naudojimo, todėl jį keisti netikslinga.

Vartotojai šiuo metu turi pasirinkimo galimybę įsigyti aukščiausios rūšies mėsos gaminių be maisto priedų, nes Lietuvos gamintojai juos gamina, tiekia vidaus rinkai bei informuoja vartotojus apie tokius gaminius ženklindami „be E“. Gamintojų teigimu, jie gali didinti tokių mėsos gaminių gamybos kiekius, jei bus jų poreikis.

PRIDEDAMA. Tarpžinybinės mėsos gaminių kokybės ir saugos reglamentavimo tobulinimo darbo grupės posėdžio, vykusio 2010 m. rugpjūčio 26 d. Žemės ūkio ministerijoje, protokolo kopija, 5 lapai.

Viceministras

Edvardas Raugalas

Edvardas Raugalas

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

TARPŽINYBINĖS MĖSOS GAMINIŲ KOKYBĖS IR SAUGOS REGLAMENTAVIMO TOBULINIMO DARBO GRUPĖS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2010-08-31 Nr. 8D/53 (5.50)

Vilnius

Posėdis vyko 2010 m. rugpjūčio 26 d., 15 val.

Posėdžio pirmininkas – Edvardas Raugas, žemės ūkio viceministras, darbo grupės vadovas.

Posėdžio sekretorė – Jolita Martutaitytė, Žemės ūkio ministerijos Išteklų ir kokybės politikos departamento Kokybės politikos skyriaus vyr. specialistė.

Dalyvavo: Angelė Liubeckienė, Žemės ūkio ministerijos Išteklų ir kokybės politikos departamento Kokybės politikos skyriaus vedėja; Roma Adomaitytė, Sveikatos apsaugos ministerijos Visuomenės sveikatos departamento Sveikatos stiprinimo ir kurortologijos skyriaus vyriausioji specialistė; Edita Bishop, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos Maisto produktų, turizmo ir rekreacinių paslaugų departamento direktorė; Ramunė Rukšėnienė, Lietuvos standartizacijos departamento prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Standartizacijos skyriaus vedėja; Viktorija Septilkienė, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Veterinarijos sanitarijos ir maisto skyriaus vyriausioji specialistė; Alviija Šalaševičienė, Kauno technologijų universiteto Maisto instituto Chemijos mokslo laboratorijos vyresnioji mokslo darbuotoja; Aurelija Dermantė, Seimo narė Agnė Zuokienės padėjėja-sekretorė; Aldona Paražinskienė, „Biovela Group“ gamybos direktorė; dr. Alfredas Rimidis, Lietuvos mėsos perdirbėjų asociacijos tarybos narys; Elmina Burneikienė, Lietuvos mėsos perdirbėjų asociacijos projekto koordinatorė; Sigitas Dimaitis, Žemės ūkio rūmų Ekonomikos skyriaus vedėjas (dalyvių sąrašas pridedamas).

DARBOTVARKĖ. Dėl nacionalinių aukščiausios rūšies mėsos gaminių kokybės ir saugos reikalavimų tobulinimo galimybių.

SVARSTYTA. Nacionalinių aukščiausios rūšies mėsos gaminių kokybės ir saugos reikalavimų tobulinimo galimybės.

Kalbėjo: Edvardas Raugas, Angelė Liubeckienė, Alfredas Rimidis, Aldona Paražinskienė, Roma Adomaitytė, Alviija Šalaševičienė, Viktorija Septilkienė, Ramunė Rukšėnienė, Aurelija Dermantė, Edita Bishop.

Posėdžio dalyviai išsakė savo nuomones ir siūlymus svarstomu klausimu:

– Lietuvos mėsos perdirbėjų asociacijos tarybos narys A. Rimidis akcentavo, jog standarte LST 1919:2003 „Mėsos gaminiai“ nustatyti mėsos kokybės, gaminių sudėties bei fizikiniai cheminiai reikalavimai, pagal kuriuos jie skirstomi į rūšis. Standartas nereglamentuoja maisto saugos bei maisto priedų naudojimo, kurie nustatyti kitais teisės aktais (higienos norma), todėl jo keisti nereikia;

– „Biovela Group“ gamybos direktorė A. Paražinskienė atkreipė dėmesį, jog minėtas standartas nedraudžia gaminti mėsos gaminių be raide „E“ žymimų maisto priedų, ir šiuo metu tokie gaminiai yra gaminami. Tačiau ši produkcija yra brangesnė ir jos parduodama apie 2 proc., kai tuo tarpu aukščiausios rūšies gaminių parduodama apie 30 proc. Jos nuomone būtų tikslinga reglamentuoti, jog „be E“ būtų gaminami tik aukščiausios rūšies mėsos gaminiai;

– Kauno technologijos universiteto Maisto instituto Chemijos mokslo laboratorijos vyresnioji mokslo darbuotoja Alvija Šalaševičienė pabrėžė, jog standarte LST 1919:2003 mėsos gaminiai skirstomi į rūšis pagal mėsos (pilnaverčių mėsos baltymų) kiekį, jų mitybinę vertę. Vartotojas turi galimybę pasirinkti mėsos gaminius pagal jų poreikius, tik reikalinga šviesti vartotoją, skatinti jį skaityti etiketes, taip pat skatinti „švarias“ technologijas, „sveiko“ maisto gamybą. Šių dienų mitybos poreikius atitinkančių gaminių, taip pat ir gaminių be maisto priedų, gamintojai turėtų būti valstybės remiami subsidijuojant tokią gamybą;

– Sveikatos apsaugos ministerijos atstovė R. Adomaitytė pabrėžė, kad įvesti nacionalinius draudimus ar apribojimus vienai ar kitai mėsos gaminių rūšiai neturime juridinio pagrindo. Maisto priedai nėra privalomi, bet jie dedami esant technologiniam būtinumui, kai be jų negalima pagaminti maisto produkto. ES maisto saugos rodikliai reglamentuojami tiesioginio taikymo teisės aktais – reglamentais, visi leisti maisto priedai yra įvertinti Europos maisto saugos tarnybos ir yra saugūs bei pakartotinai bus įvertinti iki 2020 m., todėl reikalingas labai rimtas mokslinis pagrindimas, jeigu ką nors norėtume riboti, drausti ar sudaryti sąrašus, ir tas turėtų būti pagrįsta poveikiu bei rizika žmogaus sveikatai. Šiuo metu tokių duomenų neturime, todėl apriboti vienų ar kitų maisto priedų naudojimo, jeigu jie leidžiami ES, negalime, nes būtų taikoma ES teisės aktų pažeidimo procedūra. Laisvanoriškai šalis narė gali gaminti maisto produktus be priedų įvertinus technologines galimybes, bet tai gali pasirinkti tik pats gamintojas. Maisto priedų atradimai yra vertinami kaip pažanga, novatoriški aspektai technologijoms tobulėjant ir kintant, o atsisakant maisto priedų kai kurios produktų grupės išvis negalėtų būti gaminamos;

– Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnybos Veterinarijos sanitarijos ir maisto skyriaus vyr. specialistė Viktorija Septilkienė siūlo sutelkti jėgas vartotojų informavimui, nes kontrolės metu matosi, jog vartotojas dar nežino, kad aukščiausios rūšies mėsos gaminiai yra gaminami „be E“ ir su maisto priedais;

– Žemės ūkio viceministras Edvardas Raugalas pabrėžė, jog ministro įsakymu gali būti

patvirtinti konkretūs reikalavimai (draudimai ar ribojimai), o rekomendacijos būtų laisvai pasirenkamos ir nebūtų privalomos. Taip pat paprašė darbo grupės dalyvių atsakyti į klausimą, ar vartotojas turi pasirinkimo galimybę įsigyti saugesnį, be maisto priedų, produktą;

– Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos atstovė Edita Bishop akcentavo, jog atlikus vidaus rinkoje esančių mėsos gaminių analizę, galima konstatuoti, kad vartotojui pasirinkimo galimybė užtikrinta, jis gali įsigyti „be E“ aukščiausios rūšies mėsos gaminių. Tarnyba skundų dėl maisto priedų, ir dėl to, kad leidžiama naudoti maisto priedus aukščiausios rūšies mėsos gaminiuose, nėra gavusi. Gaminant maisto produktus „be E“ rekomendacijos būtų reikalingos, tačiau jas turėtų parengti už sveiko maisto reglamentavimą atsakinga institucija;

– Žemės ūkio ministerijos Išteklių ir kokybės politikos departamento Kokybės politikos skyriaus vedėja Angelė Liubeckienė akcentavo, jog norint nacionaliniu teisės aktu apibrėžti (susiaurinti) leidžiamų naudoti maisto priedų sąrašą, reikalingi moksliskai pagrįsti įrodymai, kad ES leidžiami maisto priedai ir jų kiekiai Lietuvai yra netinkami, kuriuos pripažintų kitos ES šalys narės ir Komisija. Todėl, sekant kitų šalių pavyzdžiu, kaip pateikta Lietuvos Respublikos Seimo parlamentinių tyrimų departamento 2010-04-16 atliktame tyrime „Dėl kai kurių maisto priedų naudojimo apribojimų ES šalyse“ (parengė *Rimantas Grikielis*), galėtų būti parengtos ir laisvanoriškai taikomos mėsos produktų gamybos gairės ir pasiūlė pasvarstyti, kurios institucijos galėtų imtis tokių gairių rengimo.

NUTARTA:

1. Vartotojai turi galimybę pasirinkti ir įsigyti aukščiausios rūšies mėsos gaminių be maisto priedų („be E“).

2. Nekeisti mėsos produktų klasifikavimą į rūšis pagal sudėtį ir kokybę reglamentuojančio standarto LST 1919:2003 „Mėsos gaminiai“, kuris 2003-12-29 žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-560 yra privalomas visiems vidaus rinkai tiekiamiems mėsos gaminiams, nes įvairūs nacionaliniai draudimai būtų neprivalomi pagal ES teisės aktus pagamintai produkcijai kitose ES šalyse, kuri Lietuvos mėsos perdirbėjų asociacijos duomenimis šiuo metu sudaro apie 30 proc. rinkos.

3. Netikslinga rengti mėsos produktų gamybos gaires, nes, gamintojų teigimu, jie ir be tokių gairių gamina aukščiausios rūšies mėsos gaminius su pagal galimybes mažesniu maisto priedų kiekiu bei visai nenaudodami maisto priedų („be E“).

Posėdžio pirmininkas

Edvardas Raugas

Edvardas Raugas

Posėdžio sekretorė

Jolita Martutaitytė

Jolita Martutaitytė

13.	foliolo Montedoro	SUM	<i>Dryobates polichrous</i> L. nsp. <i>hyperborea</i> L.	8-5-83 91 182 johanna @ 2000. 6	J
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					